

DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'S GRAVENHAAGSCHE COURANT

No. 14.

Dingsdag 16 October.

1855.

Uitgever : C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten : M. Schooneveld & Zoon, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau : Jan-Hendrikstraat, No. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

Abonnementsprijs voor 3/m. f 4.50; franco per post f 5.50.

Advertentiën van 1—6 regels f 1. Voor elk regel meer 15 cents; behalve 35 cents zegelgeld. Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelgeld daaronder begrepen.

Marine.

Er is geene gelegenheid, die in den laatsten tijd hier te lande meer het onderwerp van discussie en van wisseling van gedachten is geweest, dan de Marine. Men zal zich herinneren, dat dit vraagstuk de aanleiding was tot de aftreding van den vorigen Minister van Marine en dat de tegenwoordige Minister, zoo spoedig doenlijk, een voorstel van wet indiende, ten einde de Regering in staat te stellen eene krachtige hand te slaan aan het herstel der Marine, die, naar de verklaring van den vorigen Minister, in verval was geraakt. De Kamers der Staten-Generaal hebben dat wets-voorstel, edoch niet zonder verzet, bekrachtigd. Deze bekrachtiging was, vooral wat de Tweede Kamer betreft, voorwaardelijk; dat is: men wilde, door het toestaan van de gevraagde gelden, niet geacht worden te omhelzen het stelsel tot herstel, bij die gelegenheid door den Minister ontwikkeld. Men achtte den tijd, voor een behoorlijk onderzoek, tekort, en men stelde zich voor, om bij de discussien over de begrooting zijne denkbeelden daaromtrent nader in het licht te stellen.

Die discussien zijn nu aanstaande. Men zal dan moeten aantoonen, uit welken hoofde het aangenomen stelsel niet voldoende is, of niet passende aan hetgeen teregt van de Marine voor Nederland en koloniën mag verwacht worden. Den Minister zal hierdoor de gelegenheid worden verschaft om zijne denkbeelden nader te ontwikkelen en zijn stelsel te verdedigen tegen hen, die reeds in de maand Junij jl. van oordeel waren, dat de kosten voor het herstel der Marine, zoo als die zijn voorgedragen, de krachten der Natie zouden te boven gaan. Wat deze laatste bewering betreft, wij meenen reeds nu, ook zonder verdediging der Regering af te wachten, te mogen verklaren, dat zij ten eenenmale ongegrond is. De aangeboden Begrotings-wetten toonen aan, dat men, ondanks de afschaffing van twee groote belastingen, tot de bestrijding der voorgedragen kosten kan geraken, zonder zelfs noodig te hebben aan de Natie lasten op te leggen, die gelijk staan met het bedrag, dat zij tot dusverre heeft moeten opbrengen. Men kan dus veilig zeggen, dat het herstel der Marine onder zeer gunstige omstandigheden wordt ondernomen; want de Regering maakt met dit groote, nationale werk een aanvang, op hetzelfde oogenblik, dat het volk van lasten wordt ontheven.

De Regering heeft dan ook, naar ons inzien zeer teregt, vastgehouden aan het eenmaal door haar, na ernstige overwegingen, aangenomen stelsel; en de Minister van Marine heeft zijne begrooting op de leest van dat stelsel geschoeid. Het totale cijfer van de uitgaven, die voor het jaar 1856 ten behoeve der Marine worden noodig geacht, bedraagt f 7,618,781.20, hetgeen uitmaakt eene som van f 72,818.20 meer dan voor het loopende dienstjaar is toegestaan. Om te voldoen aan het verlangen, van vele zijden geuit, bij de discussien over de begrooting van Marine voor het loopende dienstjaar, heeft de Regering de begrooting voor 1856 gesplitst in gewone en in buitengewone uitgaven, opdat zoo veel doenlijk blijke, wat, overeenkomstig het vroeger ontwikkelde stelsel, in het eerstvolgende dienstjaar aan den stelselmatigen voortgang van het herstel der vervallen zeemagt zal worden besteed, en waartoe die uitgaven zullen dienen. Uit die splitsing blijkt, dat een bedrag van f 1,032,000 zal moeten strekken tot uitbreiding van het bestaande materieel der zeemagt, en dat bovendien, ten gevolge van mindere behoeften op andere onderwerpen van uitgave en door het vervallen van verschillende posten, die op de loopende begrooting voorkomen, voor het materieel der zeemagt nog meerder is kunnen uitgetrokken worden voor aanschaffing van materialen f 110,743 en voor arbeidsloonen f 480,561.

De som, die aangevraagd wordt tot uitbreiding van het bestaande materieel der zeemagt, is aldus verdeeld:

1o. Aanbouw van nieuwe schepen te Amsterdam:	
Afbouw van een gedeelte van een stoomschip à 250 p. k.	f 90.000
Het op stapel zetten van een stoomschip à 250 of 400 p. k.	10.000
Het afbouwen van een gedeelte van een schroefschip à 250 p. k.	47.000
Het op stapel zetten van een schroefstoomschip	4.000
Te Vlissingen:	
Het op stapel zetten en afbouwen op 10/20 van een stoomfregat à 400 p. k.	270.000
Het op stapel zetten en afbouwen van een stoomfregat van 400 p. k. op 10/20	57.000
2o. Voor aankoop van stoomwerktuigen:	
voor een stoomschip van 250 p. k. 1ste termijn	70.000
voor idem van 250, of 400 p. k. 2 termijnen	85.000
voor idem van 400 p. k. 2 termijnen	100.000
3o. Voor den aanmaak en aankoop van tuigen, batterij- en verdere uitrustingsgoederen	240.000
4o. Voor buitengewone onderhoudswerken tot uitbreiding van het bestaande materieel	41.500

Wanneer men nu vergelijkt de sterkte der actieve zeemagt, zoo als die is voorgedragen voor de loopende begrooting, met die over 1856, dan vindt men, dat onze vloot, nu bemand met 6340 koppen, in 1856 bemand zal wezen met 6538 koppen en dat voor 1856 voor Oost-Indie bestemd zijn 27 schepen, voor West-Indie 8, voor de binnenlandsche dienst 14 en een gelijk getal beschikbaar zal zijn voor kruistogten en verwisseling.

Wij verwachten van de Vertegenwoordiging, dat zij gaarne er toe zal medewerken, om op den voet, als hierboven is omschreven, het herstel der Marine te bevorderen. Van welke staatkundige zienswijze men ook zij, het is onbetwistbaar, dat het hier een groot nationaal belang geldt, voor hetwelk alle nevenbedoelingen behooren te wijken en dat volkomen waardig is, om de eenparige ondersteuning der Vertegenwoordiging te verwerven.

Buitenland.

ALGEMEEN-OVERZICHT.

De tijdingen van het krijgstooneel in de Krim stellen meer en meer in het licht, dat de bondgenooten den rechtervleugel der Russen pogen om te trekken en te gelijk Bakti-Sjeraf en Simpheropol bedreigen. De magt der bondgenooten te Eupatoria is daarbij niet werkeloos en schijnt ten doel te hebben, of om ook tegen Simpheropol op te rukken en zich dus met de hoofdmagt te veldt aldaar te vereenigen; of wel zich naar Perecop te begeven. De jongste berichten doen vermoeden, dat men laatstgemelde beweging op het oog had. Hoe 't zij, het najaar schijnt niet te zullen voorbijgaan, zonder dat er nog een zwaar treffen hebbe plaats gehad.

Betrekkelijk de voorgenomene onderneming tegen Odessa verneemt men de volgende bijzonderheden:

De vloot der bondgenooten had, op den 8ten des morgens ter hoogte van Odessa verschenen, het anker geworpen tegenover Lustdorf. Het eskader wordt gekommandeerd door den admiraal Bruat, en heeft 10,000 man aan boord. De vlootvoogd heeft in den ochtend van den 8ten een parlementair gezonden naar den gouverneur van Odessa, generaal-graaf Stroganow. De admiraal verlangde de overgave van al de in Odessa en de haven liggende kroon-goederen, de uitlevering van alle schepen, voorraad en krijgsmaterieel en de overgave van de Quarantaine-haven, alsmede het wegnemen der kanonnen van de strandbatterijen. Tot vervulling van deze opeischerij werd een bedenktijd van vier en twintig uren gelaten, na verloop van welken tijd Odessa zou worden aangetast. Bij het afzenden van de dépêche wist men nog niets naders; doch het bericht, uit Nicolaïeff overgezonden, voegt er bij, dat van eene overgave geene sprake kon zijn. Dezelfde dépêche meldt, dat eene andere afdeling van de vloot der geallieerden in de baai van Kinburn kruiste, en ook voor Pehukoff verschenen was. Evenwel was van een aanval tegen die plaats nog niets vernomen.

De belangrijke tijding van den dag is de bestorming van Kars (in Klein-Azie) door de Russen. De storm was afgeslagen.

Blijkens eene bij de Engelsche regering ontvangen dépêche van den Engelschen gezant te Konstantinopel, namelijk, hadden de Russen op 29 Sept. een aanval tegen Kars gewaagd. Na een gevecht van 7 uren, waren zij afgeslagen. De Russen zouden 5000 man aan gesneuvelden en gewonden hebben verloren, terwijl zij meer dan 400 gewonden op het slagveld achterlieten. Het verlies der Russen aan dode en streeks 700 gesneuvelden en gekwetsten bestaant.

Die gebeurtenis zal Omer-Pacha waarschijnlijk de gelegenheid geven om Kars te ontzetten.

Terwijl in het Oosten, meer nabij, of verder henen, de oorlog werkelijk voortwoedt en nieuwe belangrijke gebeurtenissen zijn te wachten, zijn in het Noorden de krijgsverrigingen als gesloten te beschouwen. Alle kanonneerbooten keeren uit de Oostzee naar de Engelsche en Fransche havens weder.

De uitzigten op de zamenstelling van een verbond, ten behoeve des vredes, in Engeland schijnen meer en meer te verdwijnen. Wel heeft de vredespartij kracht gewonnen, doch niet genoegzaam, zoo men vermoedt, om zich afdoende te doen gelden. De groote meerderheid van den stedelijken raad van Londen heeft een veelbeteekenend adres tot doorzetting van den oorlog aangenomen, geheel in den geest der redevoeringen van den hertog van Cambridge en graaf Derby. (Zie ons vorig No.)

De stand van zaken in Griekenland is nog hagchelijk. Het nieuw bewind schijnt meer zamengesteld om tijd te winnen, dan wel van blijvenden aard te zijn. Sommigen beschouwen de jongste gebeurtenissen als hoogst gevaarlijk voor Koning Otto. Die vorst had gesproken van het land te zullen verlaten, waarop de vertegenwoordigers van Engeland en Frankrijk Z. M. moeten te verstaan gegeven hebben, dat zulk een stap als gelijkstaande met zijnen afstand van den troon zou kunnen worden beschouwd. Of zij met eene nieuwe bezetting van Griekenland gedreigd hebben, is nog onzeker; maar wel blijkt, dat zij met het nieuwe bestuur op geen goeden voet staan, en zich buiten hetzelfde, tot den Koning wenden.

Een ander land blijft evenzeer het tooneel van verwarring en partijwoeling: Spanje heeft ook in de jongste dagen veel twistens in de staatsvergadering gehoord, zonder dat de zaken van den lande er door bevorderd zijn. De partij der progressisten wilde bij herhaling eenen aanval tegen het bewind wagen; doch dit toonde zich wel gesloten, zoodat de overdrevenen ten slotte zelve verdeeld raakten. De Cortes hebben nu weder de beraadslagingen over de nieuwe staatsregeling voortgezet, waaraan geen einde schijnt te kunnen komen.

HET OOSTERSCH OORLOGSTOONEEL.

Te Marseille zijn tijdingen ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 4 en uit de Krim tot 1 dezer. Het vuur te Sébastopol duurde voort. De geallieerden waren tusschen met het bouwen van drijvende batterijen, zoodat weldra tegen het fort Konstantijn de kanonneerbooten haar geluid der zouden laten hooren. Hun leger rukte voort in de richting der vallei van Baïdar; het weder was fraai. Het legercorps te Eupatoria was meester van drie naburige bergpassen, die toegang verschaffen naar de vallei.

Het Engelsch-Turksch contingent zal bepaaldelijk naar Schumla en Varna worden gezonden. Volgens de dagbladen te Konstantinopel worden nog vier divisien uit Frankrijk verwacht.

— Ofschoon, volgens de dezer dagen te Parijs ontvangen berichten, de stelling der vloeten voor Odessa steeds dezelfde is, in weerwil of liever juist uit hoofde van die gedwongen onbewegelijkheid, blijft men volhouden bij de meening, dat die stad het hoofdoel der expeditie niet uitmaakt. (Zie hierachter de telegraphische berichten.)

— Brieven uit Marseille spreken met verbazing over de ontzaglijk groote hoeveelheid troepen, welke zich in die stad bevinden en naar de Krim ingescheept worden. Evenwel behoort niet uit het oog verloren te worden, dat die troepen voor een groot gedeelte de ontslagen soldaten gaan vervangen, en zelfs geheele regementen, die in Frankrijk terugkeeren. Men verzekert inderdaad ook, dat eenige der in de Krim het eerst aangekomen regementen, en die gevolglijk af de beproevingen des oorlogs doorgestaan hebben, naar Frankrijk terugkeeren (ten minste wat er van over is gebleven), om daar die rust te genieten, die zij wel noodig hebben.

— Men schat het aantal zieken en gewonden, die thans te Konstantinopel of in alle andere militaire gasthuizen van Frankrijk verpleegd worden, op twintig duizend. Men weet, dat allen, wier gezondheid in het minst geschokt is, on-

middellijk naar Turkije en van daar meestal naar hun vaderland gezonden worden.

— De Engelse bladen deelen bijzondere brieven uit het Britsche leger bij Sebastopol mede, loopende tot 29 Sept. Die berichten behelzen weinig belangrijk nieuws. De troepen werden bij voortdurend voornamelijk gekeerd tot het maken van betere wegen en het opslaan van gebouwen, die hun denkelijk in het opheffen zijnde wintersaizoen tot verblijf moesten dienen. Daarbij werden vele bouwmaterialen gebezigt, die alkomstig waren van in de stad Sebastopol afgebroken of gedeeltelijk verwoeste huizen. Het weder was nog zeer gunstig; de nachten echter begonnen koud te worden.

Het varen van den noord- en van den zuidkant der baai van Sebastopol was in de laatste dagen van beide kanten levendiger geworden, doch had geene belangrijke uitwerking gehad. In het groote of sterfort der Russen, waarin hun hoofdkwartier gevestigd scheen te zijn, waren herhaaldelijk door de Franschen bommen geworpen en ook reeds branden ontstaan, die echter spoedig werden gebluscht. Het afzenden van Russische konvooijen uit de forten op den noordelijken oever landwaarts scheen in de laatste dagen te hebben opgehouden. Daarentegen had men opgemerkt, dat eenige troepen langs de kust noordwaarts getrokken waren.

GRIEKENLAND.

Het nieuwe ministerie heeft den eed afgelegd. De heer Treoupis is president van den raad en niet Bulgarij. Men vermoedt, dat de laatste de portefeuille van binnenlandsche zaken geweigert heeft.

Botly is minister van justitie; Gargas van eeredienst; Silvergos van financien; de kolonel Sinubenitz van oorlog, en Mautis van marine.

De gezanten der geallieerde mogendheden hebben verklaard, dat zij niet langer met de ministers willen handelen; maar wel met den Koning, die zij ten deze verantwoordelijk achten.

— De dagbladen deelen een leger-order mede, welke de generaal Kalergis heeft uitgevaardigd. Hij geleentheid van zijne afreiding als Grieksch minister van oorlog. De generaal zegt, dat omstandigheden buiten zijn toedoen hem noodzaken, om eene betrekking te verlaten, die gedurende zestien maanden door hem is bekleed, en gelovende welk tijdsverloop hij bij herhaling levendige blijken van sympathie heeft mogen ontvangen van de zijde van het Grieksch leger, 't welk, volgens den generaal, een der beste van Europa mag worden genoemd.

De generaal verklaart, dat hij zijne roeping, bestaande hoofdzakelijk in het nauwer behouden der handen, welke het Grieksch leger vereenigd houden met de roemrijke legers van de geallieerden, naar eisch heeft vervuld, en dat het daaraan mag worden toegeschreven, dat het occupatie-leger te Athene zijn dreigend karakter heeft verloren en den nationalen Grieksch grond heeft kunnen behouden met zijne weidzame banieren.

Na de handteekening te hebben gevestigd op de diensten, welke de Grieksch krijgsmacht meer in 't bijzonder heeft bewezen, door het in toom houden van de binnenlandsche rooverbenden, spoort de generaal Kalergis de Grieksch soldaten nadrukkelijk aan, om de hand van vriendschap en broederschap te blijven rekken aan de dappere geallieerde legerscharen.

GROOT-BRITTANJE.

De regering doet thans groote hoeveelheden paarden op de markten van Engeland en Ierland aankopen. De Engelse kavalierij is thans sterker, dan zij op eenig tijdstip der vorige eeuw was.

— De *Daily News* verzekert, dat de generaal Simpson zijn ontslag als opperbevelhebber der Engelse troepen in de Krim aangeboden en den generaal Eyse als zijn opvolger aanbevolen heeft. De regering zou evenwel geweigerd hebben dit ontslag aan te nemen. De generaal Simpson blijft in Engeland nog veelzins ten doel aan hevige aanvallen.

— In den gemeenteraad van Londen heeft de alderman Wire een adres van gelukwensching aan H. M. voorgesteld, ter zake van de overwinning door de Britsche zee- en landmacht, in verband met H. D. getrouwe bondgenooten, behaalde overwinningen. Sommige leden hebben het aanbieden van dergelijk adres ontijdig geoordeeld, vermits de Britsche troepen bij de bestorming van Sebastopol, met verlies zijn afgeslagen en de eer der vermeerstering den Franschen toekomt. Andere leden hebben een dergelijke waardering van het behaalde voordeel, in 't belang van de bestaande alliantie, als zeer ongeraden beschouwd, vermits de beide legers elkander wederkeerig hadden ondersteund, en men alle reden had om zich daarover te verheugen. — Dit laatste gevoelen heeft de bovenhand behouden, en het voorstel is, met 60 tegen 8 stemmen, aangenomen.

ZWITSERLAND.

De centrale Zwitsersche Regering zal in de aanstaande buitengewone vergadering der volksvertegenwoordigers, die nog voor het einde van dit jaar zal plaats hebben, een wetsontwerp indienen, strekkende, om de maatschappijen, welke concessie voor spoorweg-linien in Zwitserland hebben erlangd, te verplichten, om eene speciale administratie op het Zwitsersche grondgebied te vestigen, metzamen den zetel van het hoofdbestuur en van het materieel voor de dienst.

SARDINIE.

Het Koninklijk besluit, waarbij de opening der Sardinsche Wetgevende Kamers voor het jaar 1855—1856 op 12 November wordt vastgesteld, was geteekend door den prins Carignan, namens Koning Victor Emmanuel, die bij voortdurend ongesteld is. Dat besluit is door de *Gazette Piemontaise* medegedeeld. Men hoopt, dat de Koning vóór dat tijdstip zal zijn hersteld, en dat hij zelf, bij de plegtigheid der opening van de zitting, al kunnen tegenwoordig zijn. Eerst na de opening van het parlement, dat is ongeveer na eene maand, zal Z. M. gevolg kunnen geven aan zijn

reis naar Parijs en Londen, indien de gezondheid van althans een der genoogzaam hersteld vinden om zulk eene reis te kunnen doen.

— Te Rome heeft een demonstratie plaats gehad, welke in de tegenwoordige omstandigheden als veelbetekenend kan worden aangemerkt: de Romeinsche jeugd heeft een som van 1,670 ponden gezonden naar de in Piemont geopende inschrijving, ten behoeve van het Sardinsche contingent van het leger in het Oosten. Deze som ging vergezeld van een brief, waarin de inschrijvers te kennen gaven, dat de Piemontesche troepen in het Oosten, die den naam en de vlag van Italië zoó veel eere aandoen, dat hij van belangstelling alleziens hadden verdiend.

FRANKRIJK.

De Hertog en de Hertogin van Brabant zijn den 12 Oct. te Parijs aangekomen. Te Valenciennes zijn zij opgewacht door den heer de Toulangeon, een der adjutanten des Keizers, metzamen door een kamerheer, door den prefect van het departement van het Noorden en door den aldaar commanderende generaal Grant. De Belgische gezant, de heer F. Rogier, en de heer von Rotschild, voorzitter van den Raad van administratie van den noorder-spoorweg, hadden zich bij tijds uit de hoofdstad naar Valenciennes begeven, ten einde den belgischen Vorst aan de fransche grenzen te begroeten.

Na te Amiens een dejeuner te hebben gebruikt, zijn de beide vorstelijke personen te 4 ure te Parijs aangekomen. Zij zijn met groote plegtigheid ontvangen en onverwijd naar St. Cloud vertrokken. Prins Jérôme en diens zoon prins Napoleon, zijn aan het stationsgebouw aangekomen op het oogenblik, dat de stoet zich in beweging stelde. Nademaal de Hertog en de Hertogin zich niet hebben opgehouden, hebben de beide prinszen zich, in hun rijtuig gezeten, aan den stoet aangesloten, die bestond uit vier gala-rijtuigen, dezelve, welke bij gelegenheid der ontvangst van de Koningin van Engeland hebben gediend, uit de lijfwacht der Cent-gardes en uit twee escadrons guides.

Den volgende dag hebben de Hertog en de Hertogin van Brabant te St. Cloud ontbeten. Na het ontbijt hebben HH. KK. HH. eene wandeling gedaan in het park van het kasteel. Daarna heeft de hertog een bezoek gebracht bij prins Jérôme, te Meudon.

Zaterdag den 20 dezer zullen HH. KK. HH. de nijverheids-tentoonstelling bezoeken; des avonds zullen zij zich naar de opera comique begeven, waar eene acte van de *Monténégrins* zal gespeeld worden en eene andere opera, waarschijnlijk *le Chien du Jardinier*.

— Ofschoon, helaas, nog niets aanleiding geeft om den vrede als op handen zijnde te beschouwen, mag nogtans niet onopgemerkt blijven, dat de taal door de betrokken magten gevoerd, een weinig meer hoop op vreedelievende beëindiging geeft. Hetzelfde kan ook gezegd worden van de hoofdsteden der vreemde landen, welke in deze botsing betrokken zijn. Alles toont van alle kanten de behoefte en de noodzakelijkheid des vredes aan; maar die gevoelens schijnen niet te kunnen opwegen — nog geruimen tijd althans — tegen den loop der gebeurtenissen en het militaire eergevoel der groote naties, die op dat punt nog al kittaloorig zijn.

— De bevolking van Efrat is den 6 dezer hevig geschokt geweest door het schouwspel van eene worsteling tusschen leven en dood van drie mannen, te midden der golven.

Een vreemde badgast, die een goed zwemmer scheen te zijn, bevond zich op eenen redelijken afstand van het strand, toen hem eensklaps een hevige kramp beving, die weldra zijne bewegingen verlamde. Bij geluk werden zijne angstkreten door den badmeester van het Casino, Mathurin Lemonnier, vernomen, die geen oogenblik aarzelde om zich geheel gekleed in de golven te werpen, ten einde er den ongelukkige uit te redden, die in doodsgevaar verkeerde.

Niettegenstaande zijne vaardigheid, kan de brave zeeman niet beletten dat de badgast hem aangrijpt en zich met de kracht der vertwijfeling aan hem vastklemt. Nu begint er eene vreeselijke worsteling tusschen deze twee mannen, die van tijd tot tijd uit het gezicht verdwijnen der menigte, die op het strand is zaamgelopen; en geen enkele schuit is daar, om hulp te verleen; alle vaartuigen zijn op de vischvangst uit.

Op dit oogenblik nadert Louis Lemonnier, zoon van den badmeester. Even onverschrokken als zijn vader, stort ook hij zich gekleed in de golven; hij zwemt snel en bereikt het hulpbehoevend tweetal. Maar helaas! zijne wanhopige pogingen zijn te vergeefs, om den armen Mathurin Lemonnier van de omklemming te bevrijden. Misschien ging de zee drie offers verslinden, toen een badgast van het Casino, Aimé Camille, de kreten van schrik der menigte vernemende, op zijne beurt kwam aangesneld en zonder eenige weifeling, zonder een zijner zware kleederen uit te trekken, in de zee sprong, wier golven hij met zijne stevige armen doorklieft.

Door den zoon van Lemonnier bijgestaan, wiens krachten herleven bij het zien der versterking, die hem ter hulp komt, grijpt hij den armen vader aan, die met den vreemdeling reeds was verdwenen, en weldra bereiken de vier mannen het strand, waar hun de ijverigste en doelmattigste verpleging te baart valt. Na verscheidene uren van doodelijke ongerustheid kwam de moedige badmeester eerst tot bewustzijn, toen degenen, dien hij had willen redden, zich reeds geheel buiten gevaar bevond.

Den volgende dag was alle ongerustheid verdwenen nopens het herstel van vader Lemonnier, die wel waardig is eenen zoon te bezitten even kloek als hij en zulke trouwe vrienden als de onversaagde Camille.

SPANJE.

De Cortes hebben de sterkte van het leger in 1856 op 70,000 man bepaald, en de benoeming van den generaal S. Miguel tot bevelhebber der hellebardiers goedgekeurd.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Heden zijn rondgedeeld en bekend geworden eenige voorloopige verslagen nopens het onderzoek, in de afdeelingen der Tweede Kamer gehouden, over de Staatsbegroting voor den jaar 1856. Uit het voorloopig verslag wegens Hoofdstuk I blijkt, dat er eenige beschouwingen zijn te berde gebracht, die als van algemeen aard kunnen worden aangemerkt, of de begroting in haar geheel betreffen. Zoo heeft men zich beklagd over den onbeteekenenden inhoud van bijna alle Memorien van Toelichting, die de ontwerpen vergezellen. Zoo heeft men het wenschelijk geacht, dat de ministers reeds bij de indiening der begroting bepaalde mededeelingen hadden gedaan omtrent de ontwerpen van meer gewigtigen aard, die in den loop van het tegenwoordig zittingjaar aan de overweging der Kamer zullen worden onderworpen.

Men is teruggekomen op de ongelijkvormigheid, die men in de inrigting der toelichtende staten van de onderscheidene hoofdstukken had opgemerkt. Wat de aangevraagde geldsommen voor de dienst van 1856 betreft, gaven vele leden te kennen, dat zij door het hooge cijfer onaangenaam getroffen waren: andere leden konden zich met de strekking der beschouwingen niet vereenigen. Zij achtten het onbillijk, dat men die vermeerdering zoo uitsluitend aan gemis van spaarzaamheid bij de Regering weet. Er bestonden onderscheidene, zeer gemakkelijk aan te wijzen, oorzaken van de plaats hebbende rijzing der staatsuitgaven. Het was ook een gevolg daarvan, dat zij in een vroeger tijdperk te zeer waren ingekrompen. Men wees daarbij o. a. op het materieel onzer zeemagt. Ook oefende de hoog gestegen prijs der levensmiddelen en van sommige andere behoeften een nadeeligen invloed op eenige begrotingen uit. Het aanwijzen van een nieuw miljoen uit toekomstige O. I. huten gaf stof tot vele beschouwingen. Verscheidene leden zagen daarin geen overwegend bezwaar, maar anderen verklaarden zich bepaaldelijk daar tegen.

Ten opzichte van hoofdstuk I is de wettelijke regeling van het vraagstuk der kroonjuweelen op nieuw ter sprake gebracht.

Ten aanzien van hoofdstuk II heeft men aangedrongen op de aanbieding der wet tot herziening van de verdeling des Rijks in kiesdistricten voor de benoeming van leden der Tweede Kamer. Men ziet de indiening van de wet over den Raad van State met belangstelling te ontmoet.

Betrekkelijk Hoofdstuk VII, wenschte men te weten, of bij de invoering van het algemeen reglement voor de R. K. parochiale kerkbesturen voldoende gelet is op de belangen van den Staat, aan welken het zeker niet onverschillig kan zijn, dat de kerkelijke goederen en bezittingen goed en overeenkomstig het daaraan geëigende doel worden beheerd, en die dan ook over dergelijk beheer bij het Hervormde kerkgenootschap toezigt uitoefent.

Bij het onderzoek van Hoofdstuk IX A, is men teruggekomen op de vraag: of de Staat wel geacht kan worden verplicht te zijn, uit kracht van art. 9 der wet, van 27 September 1841 (*Staatsblad* no. 35), eene bepaalde som tot amortisatie van schuld te besteden.

Zeer enkele leden hebben verklaard, hunne stem aan Hoofdstuk XII niet te kunnen geven, terwijl een grooter aantal leden heeft verlangd, dat er een staat werd overgelegd van het gebruik der som in het vorige dienstjaar.

Gravenhage, 15 October.

In verband met een particulier schrijven uit Hamburg deelt men ons van eene vriendschappelijke zijde mede, dat eenige Nederlandsche reeders, door eene zucht tot ongeoorloofde winst gedreven, zich zouden hebben laten verleiden om contractanten te vervoeien.

Het valt betwaaarlijk te gelooven, dat Nederlandsche reeders het belang der algemeene scheepvaart op zulk eene wijze zouden uit het oog verliezen, daar de Westersche kruisers tot dusverre onze vlag, als hoven alle verdenking verhaven, niet in het minste moeilijk zijn gevallen, en op de Nederlandsche goede trouw volkomen steehen.

Het kunnen, zoo de mededeeling waarheid behelst, zeker niet anders dan geheel op zich zelf staande feiten zijn; van geen aard om in de voorschriften van bedoelde kruisers verandering te doen brengen.

In ieder geval is de Regering buiten verdenking. Men weet hoe dikwerf en nadrukkelijk zij gewaarschuwd heeft. De materiële schade zou misdien persoonlijk worden gedragen, zonder dat de Regering bij magte zou wezen, om in zoodanig geval herstel te doen geworden. De Nederlandsche reeders en zeevaarders zullen dus hun welbegrepen belang en dat der vlag in het algemeen, bij voortdurend blijven behartigen.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der registr. voor de burgerlijke acten te Rotterdam, de heer G. ten Sande, thans ontvanger der registr. en dom. te Schiedam; en tot ontvanger der registr. en dom. te Schiedam, de heer J. C. P. M. Pels Rijcken, thans ontvanger der registr. en dom. te Oudenbosch.

Z. M. heeft, bij besluit van 9 Janij 1855, no. 70, HD, bewilliging verleend tot wijziging van de statuten der Amsterdamsche Zee-Assurantie-Compagnie, overeenkomstig het ontwerp der acte van wijziging.

Z. M. heeft, bij besluit van 12 October jl., no. 53, goedgevonden, het eervol ontslag, aan Jhr. H. G. Barmaart, burgemeester en secretaris der gemeente Haarlemmerliede, uit laatste genoemde betrekking verleend, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Naar men verneemt wordt H. M. de Koningin in het begin

der volgende maand van H.D. buitenlandsche reis in de residentie terug verwacht.

Morgen, Dingsdag, avond zullen de gewone wekelijkse receptiën bij Z. Exc. den baron d'André een aanvang nemen.

De Min. van Binn. Zaken heeft op 8 September II. aan Ged. Staten der verschillende provincien de navolgende circulaire gerigt:

Zoo wel hij de briefwisseling betreffende het opmaken der lijsten, bedoeld bij art. 3 der wet van den 28sten Junij 1854 (Stbl. no. 100), als bij die aangaande de uitvoering van art. 10, is het gebleken, dat verschillend wordt gedacht over de vraag of de in onderscheiden gemeenten gevestigde afdeelingen der vereeniging van den H. Vincentius van Paulo behooren tot de instellingen bij ltt. b of tot die bij ltt. c van art. 2 bedoeld.

De hoofdraad der vereeniging, te 's Hage gevestigd, heeft dien ten gevolge aan de Regering verzocht, dat die vereeniging niet al hare afdeelingen worden gerangschikt onder de instellingen, bedoeld bij ltt. b van art. 2 der wet.

Mijn ambtgenoot voor de zaken der R. K. Eeredienst stemt met die beschouwing in en is mitsdien van oordeel, dat de bij Koninkl. besluit van 20 Augustus 1847, no. 55, erkende vereeniging in de verschillende provincien des rijks op voormelde wijze behoort te worden gerangschikt.

In heb de eer U. Mijnheer, te verzoeken de besturen der gemeenten uwer provincie, in welke afdeelingen der vereeniging gevestigd zijn, hiertoe bekend te maken, onder mededeeling, dat, naar mijn oordeel, bij de ten uitvoerlegging der voormelde wet, in overeenstemming met het gevoelen van mijnen voornoemde ambtgenoot kan worden gehandeld.

De wijzigingen, die ten gevolge van het vorenstaande in sommige lijsten, ter voldoening aan art. 3 der wet opge maakt, zullen worden gebracht, zullen vermeld dienen te worden in de opgave der veranderingen in den loop dezes jaars in die stukken ontstaan, welke ik volgens mijne circulaire van 13 Augustus 1854, no. 3, 7de afdeeling, vóór of op den 1 Maart aanstaande te gemoet zie.

Ik voeg hierbij een exemplaar van den door den hoofdraad voornoemd overgelegten staat van de tot de vereeniging behorende conferentiën of afdeelingen.

De consul-generaal der Nederlanden te Caracas heeft van het Venezolansche Gouvernement eene schadevergoeding van 100,000 dollars geëischt, voor de Nederlandsche Israëliën, die door de inwoners van Coré zijn geplunderd en verjaagd. (Hbl.)

Onder meerdere leden van het te Parijs gehouden statistiek congres, is de heer Baumhauer, te 's Gravenhage, benoemd tot Ridder der orde van het Legioen van Eer.

De heer Ferdinand de Lesseps heeft thans de Europeesche wetenschappelijke commissie voltallig gemaakt, welke zal worden opgeroepen om haar oordeel te doen kennen betreffende het plan van een kanaal naar Suez. De commissie is volgenderwijze zamengesteld — men kon wel geen meer bevoegde regters kiezen — de heer Rindell, eerste ingenieur in Engeland; de heer Negrelli, directeur-generaal der openbare werken in het Lombardisch Venetië koninkrijk; de heer Conrad, hoofd-ingenieur bij den waterstaat en voorzitter der maatschappij van ingenieurs in Nederland; de heer Lehtze, raad-adviseur bij het ministerie van openbare werken te Berlijn en voorzitter van de door de Pruisische regering benoemde commissie voor waterbouwkundige werken; de heer Paleocopa, minister van openbare werken te Turijn; de meest beroemde ingenieur van Italië, de heer Renzuli, inspecteur-generaal van de bruggen en wegen, lid van de algemeene Parijsche commissie voor bruggen en wegen, en de heer Lieussouf, hydrographisch ingenieur bij de marine, welke heer de betrekking van secretaris der commissie zal bekleeden.

Woensdag avond ten 5½ ure zal in de Groote Kerk door den WelEerw. heer Da. de Ridder, predikant bij de Remonstrantsche gemeente, eene opwekkingsrede voor het Nederlandsche Bijbelgenootschap uitgesproken worden.

De beide zendelingen, M. Teller en J. J. Bär, in de algemeene vergadering van het Nederl. Zending-genootschap op 11 Julij naar Athina afgevaardigd, zijn naar hunne bestemming vertrokken.

Ten gevolge der rijzing van den marktprijs der tarwe, is het maximum van den prijs van het tarwebrood verhoogd als volgt: het gebuuld tarwebrood met eene cent en alzoo gebracht op 33 cents het Ned. pond en het ongebuuld of gedeeltelijk gebuuld tarwebrood mede met eene cent en alzoo gebracht op 32 cents het Ned. pond. Doch vermits de uitkeering plaats heeft uit de spaarkaas, ter voorziening in de buitengewone duurte van het brood, voor ieder dier broodsoorten, tot een bedrag van 5 cents het Ned. pond, blijft de prijs voor de ingezetenen bepaald: het gebuuld tarwebrood op 33 cents en het ongebuuld of gedeeltelijk gebuuld tarwebrood op 27 cents het Ned. pond.

De procureur-generaal, fung. directeur van politie in Zeeland, berigt, dat in den loop der maand September jl., zonder nadere dagbepaling te kunnen opgeven, door den kuiper Jacobus van den Broecke, te Middelburg ontvangen is, zonder te kunnen opgeven van wien, een valsch guldenstuk, dragende de beeldtenis van Koning Willem II en voorzien van het jaartal 1847, onthreken, naar schijn voor afslijting, aan het randschrift: God zij met ons, de letters M. E. van het woord met, overigens zuiver van vorm, doch ligter dan, en blijkbaar gegoten naar een echt eenguldenstuk, eenigzins loodkleurig, vergeleken bij echte stukken.

Scheveningen, 14 Oct. Gisteren namiddag is van hier naar Lowestoff gezeild, de schuit de Jonge Bart, stuurman Leendert Spaans, aan boord hebbende, behalve

hare bemanning, ook die, welke bestemd is voor de verbeurd verklaarde, doch te Londen door de heeren A. E. Maas en J. van der Harst weder ingekochte haringschuiten van Mej. de wed. van der Harst en de reeders A. P. en J. de Mos. De heer A. Pronk, eigenaar van gemelde schuit, heeft, zoodra hij berigt had ontvangen van de teruggave der pinken, zijne schuit kosteloos beschikbaar gesteld om de nieuwe equipagien naar Engeland over te brengen. De schuit des heeren F. de Jager, waarvan enkel de stuurman in hechtenis is genomen, schijnt de visscherij te hebben hervat.

Amsterdam, 14 October. Ook de heer G. Broëns alhier, heeft eene circulaire aan zijne stadgenooten rondgezonden, houdende plan tot het oprigten eener fabriek, bestemd tot het bakken en verkoopen van goedkoop en gezond brood. De vennootschap zal gevoerd worden op de firma van *Amsterdamsche broodfabriek*.

Het kapitaal, bij wijze van geldschieting, wordt bepaald op eene som van f150,000; de deelname zal kunnen geschieden voor f50, of het veelvoud, zoo als f100, f500 en f1000. De stortingen zullen geschieden in maandelijksche termijnen van een vijfde gedeelte der deelname. De vennootschap zal aanvangen, zoodra voor 2/3 van het kapitaal zal zijn deelgenomen. Uit de vennooten, bij wijze van geldschieting, zullen bij den aanvang der vennootschap benoemd worden drie gecompmitteerden, ten einde bijzonder voor de belangen der deelnemers te waken. Van de winsten, die door deze vennootschap, na aftrek van alle onkosten, zullen worden verkregen, zal allereerst worden gepleveerd een interest van 5 pct 's jaars over het commanditaire fonds. Het overschot der winsten zal worden aangewend voor de helft ten behoeve der deelname als uitdeeling, terwijl de wederhelft besteed zal worden tot aflossing volgens de nummers der deelnemers bij loting.

Naar wij vernemen is op 18 September 1855 tegen Jhr. M. Salvador bij de Regtbank te Amsterdam rechts-ingang verleent, ter zake van laster, hooren smaad tegen de Regtbank te Haarlem, en de beklagde op 10 October jl. te diere zake naar de correctionele terzitting verwezen.

Met genoegen berigten wij, dat het overlijden van den heer Dr. J. P. Arénd geene verandering zal te weeg brengen in de uitgave zijner beroemde *Geschiedenis des Vaderlands*. Naar men verneemt, heeft de overledene, behalve afgewerkte kopij, zeer vele aantekeningen en lawststoffen, door hem sedert eene reeks van jaren hyegeverzameld, nagelaten en is de verdere bewerking opgedragen aan de bekwaame hand van den heer Mr. Otto van Rues, te Utrecht, den schrijver der in 1854 met goud bekroonde verhandeling over de verdiensten van Gijsbert Karel van Hogendorp als staathuishoudkundige. (A. C.)

Op eene verkooping van eene kleine verzameling gedenkpenningen en munten, den 9den dezer in het *Huis met de Hoofden* te Amsterdam gehouden, golden o. a. het stiel project-munten der Batavische Republiek f500, de ducaat van Koning Lodewijk met den naam *George* onder het borstbeeld f94, de rijkdaalder met denzelfden naam en het woord *Konengrik* f201, het stiel munten van denzelfden met het wapen op de rijkstaven f180, de gulden met geschulden rand van denzelfden f33, de rijkdaalder met geharnasten man van denzelfden f85. (A. K. L.)

S Delft, 14 Oct. In de zitting van den gemeenteraad alhier, van 12 dezer, zijn adressen ingekomen van de Kamer van koophandel en van vele ingezetenen, houdende verzoek, dat de Raad zou terugkomen op zijn vroeger besluit tot het heffen van een plaatselijken accijns op het gemaal. Dit lokte eene beraadslaging uit, waarin sommige leden zich met den inhoud der adressen vereenigden: zelfs leden, die vroeger tegen de afschaffing waren, verklaarden er zich nu voor. Ten slotte is het voorstel, om op het gemaal besluit terug te komen, verwerpen; zoodat de accijns op het gemaal in deze stad behouden blijft.

S Berg-Ambacht, 13 October. Ook van hier kan berigt worden, dat de ingezetenen zich, even als te Lekkerkerk, bejveren in het betoonen van hulde en achting aan het hoofd van het bestuur, den Edel Achtb. heer A. S. Smits, bij gelegenheid zijner ondertrouw met mej. J. M. van der Bas, welke laatste, in deze gemeente woonachtig, wel verdient achting en hefte betooning te worden, om het zachtmoedig en barmhertig karakter, dat zij ten allen tijde ten toon heeft gespreid. Ook hier vereenigt men zich dan ook met den wensch der ingezetenen van Lekkerkerk, dat de man, die, aan het hoofd der gemeente geplaatst, zoo gaarne elk gelukkig zoude zien, nog lang de teugels van het bestuur in handen moge houden, tot bloei en welvaart der gemeente, tot nut en heil van derzelver bewoners, en zijn echt in ruime mate door den Opperheer moge gezegeind zijn.

Tevens kan men hierbij voegen, dat ook dit berigt geldende is voor de naburige gemeente Ammerstol, waarover de feestvierende insgelijks burgemeester is.

S Lekkerkerk, 15 October. Donderdag jl. werd op de scheepstimmerwerf van den heer J. de Jong alhier de zoogenaamde eerste spijker geslagen van een nieuw te bouwen barkschip. De WelEd. Zeer Gef. Heer Mr. I. da Costa van Amsterdam, naar wien dit schip den naam zal voeren van *Mr. Isaac da Costa*, uitgenoodigd zijnde om deze werkzaamheid te verrigten, had die uitnoodiging welwillend aangenomen en was alzoo den bok op dien dag alhier in de gemeente.

Na het verrigten dezer taak, werd Z. Ed. door een levendig *hoera!* van al de werklieden begroet en verzocht Z. Ed. verlos dien groot met een tegengroot te beantwoorden. Nadat de geëerde spreker hen had gewezen op den zegen, die de scheepstimmerwerf zijne hoorden opleverde, waardoor zij in staat waren in hun dageliksche nooddrift te voorzien, vermaande hij hen, bij het lezen van den naam dien de bodem zou voeren, altijd te denken dat hij een mensch was, van gelijke bewegingen als zij, en die, even als zij, al zijn heil moest zoeken in de eemge verdiensten van Hem, door wiens gezegende handen ook eens de ingels geslagen werden, om Hem aan het gevloekte hout te hechten, waardoor

vergeving van al onze zonden kan worden verkregen. Hierdoor verkreeg hij een ruim veld om den Christus te verkondigen, wien te leeren kennen en aanbidden, de grootste weldaad was, door hem van den Opperheer verkregen. Ten slotte weder op den bodem terugkomende, wenschte en hoopte hij, dat de verdere bouw gezegend moge afloopen en dat, wanneer eenmaal het schip moge zijn voltooid en op de groote wateren rondwelen, hetzelfde moge staan onder de bescherming van Hem, die eens tot de zee sprak: *wees stil* en zij bedaarde.

Deze rede, op de wel onder eene regenbui uitgesproken, werd door al de aanwezigen met diepe stilte aangehoord en bragt op allen een blijvenden indruk te weeg. Gewis zal de dag van den 11den October steeds in levendige herinnering van den bouwmeester en de werklieden dier werf blijven.

Vlaardingen, 13 Oct. Heden is alhier uit de Noordzee aangekomen, stuurman H. Bijl, die, behalve 23½ t gewone haring, nog 18,000 stuks steurharing heeft aangebragt: zijnde dat de eerste hoeker, welke alhier met steurharing is binnengekoten.

+ Arnhem, 14 October. De gemeenteraad heeft gisteren, in zijne gewone vergadering, niet tot een besluit kunnen komen, hoe lang het deficit van f20,000 te vinden, dat de afschaffing van den accijns op het gemaal der stedelijke kas zou doen gevoelen. Het vinden daarvan op de wijnen en bezittingen, scheen vele raadsleden weinig te streelen. De commissie stelde voor, het deficit, *nolite bene*, te dekken door eene collectie. De nadere beslissing over het punt, of de mindere man, met 10. Jaarlang, goedkoop brood zal eten of niet, is acht dagen uitgesteld. Het is te hopen, dat de Arnhemsche raad niet achter zal staan voor de Hoofdstad, en zoo vele stedel en dorpen, die het gouvernement en de Staten-Generaal zijn gevolgd; en dat de ingediende adressen, even als te Amsterdam en elders; ook de loffelijke pogtingen van de voorstanders in den raad, ter afschaffing van den gemaal-accijns, het gewenscht gevolg zullen opleveren. De bevestigstelling van Arnhem's ingezetenen bleek genoezaam uit het talrijk opgekomen publiek.

Zalt-Bommel, 12 Oct. Het besluit van den gemeenteraad, in zake de stedelijke belasting, alhier is: dat de stedelijke belasting op het gemaal zal worden afgeschaft, alsmede die op het bier, den azijn, het gestagt en den turf. Daarentegen worden er opcenten geheven op de grondbelasting en de personele belasting tot het maximum; bepaald bij artt. 241 en 242 der Gemeentewet; op de sterke dranken 100 opcenten van den rijksaccijns, en op den wijn f1350 per Ned. vat; terwijl, in plaats van de eenhooftelijken omslag, de belasting op de steenkolen en op de honden in stand blijft.

Middelburg, 12 Oct. Naar wij vernemen hebben de vrij hevige winden van den 10 en 11 dezer, aan de zeeveringen van den grooven zeetijk te West-Cappelle eene schade toegebracht, voor welker onmiddellijke herstelling intusschen is zorg gedragen.

Het water heeft bij die gelegenheid somwijlen de opmerkelijke hoogte bereikt van 2 el boven gewoon hoog waterpeil.

Middelburg, 15 October. Wij vernemen, dat heden voor het Provinciaal gerechtshof in Zeeland, in appel behandeld wordt de zaak van den heer O. Verhagen te Goes, appellant, contra de administratie van 's rijks belastingen.

In eersten aanleg is de beklagde, nu appellant, door de regtbank te Goes veroordeeld in eene geldboete van ruim f6000. — cum expensis, wegens bevondene ondermaat in zijne zoutniederij.

De verdediging van den beklagde in eersten aanleg bepaalde zich hoofdzakelijk tot het betoog, dat de verhooging zijner rekening voor verbruikt zeewater in 1852 met 3 pct., door de administratie willekeurig was geschied, als zijnde gegrond op de eenzijdige expertise der administratie.

Naar men verneemt zal de appellant voor het hof, even als in eersten aanleg, zijne zaak zelf verdedigen. (M. C.)

's Hertogenbosch, 12 Oct. De kamer van koophandel en fabrieken alhier heeft zich bij een uitgebreid en gemotiveerd adres aan den gemeenteraad gewend, om, ook in het belang van den handel en de landbouw, de stedelijke belasting op de boter af te schaffen.

Wijk-aan-Zee, 12 Oct. Het alhier gestrande smakschip *Sophia Catharina* is dezer nacht geheel verbrjzeld. Wat van de lading heeft kunnen gered worden is zeer beschadigd. Het strand is als bezaid met erwten en wrakhout.

Groningen, 13 October. Uit eene goede bron kunnen wij mededeelen, dat door het collegie van heeren curatoren ter vervulling van de vacatures in de litterarische faculteit aan de hoogeschool alhier, de beide volgende tweetallen zijn opzemaakt: 1) dr. C. M. Francken, rector aan het gymnasium te Leeuwarden, en dr. J. G. Hulleman, conrector aan het gymnasium te Amsterdam; 2) dr. R. J. Fruin, 1ste praeceptor en leeraar in de algemeene geschiedenis en aardrijkskunde te Leiden, en dr. W. Hecker, lector aan de hoogeschool alhier.

Verder is ter benoeming van een buitengewoon hoogleeraar in de rechtsgelovende faculteit, en wel bepaaldelijk voor de vakken van het hedendaagsch regt, door heeren curatoren een tweetal voorgedragen, bestaande uit de heeren mr. R. T. H. P. L. A. van Boneval Faure, referendaris bij het ministerie van Financien, en mr. B. J. Gratama, substituut-officier van Justitie te Leiden.

In de vergadering der commissie van onderwijs in deze provincie zijn gisteren en heden negen jongelingen getaxamineerd voor den 4den rang, en van hen acht toegelaten; zes voor den 3den, toegelaten 3; zeven voor den 2den, toegelaten zes. Voorts is nog een onderwijzer van den 2den rang (A. Sissing) in de wiskunde, en een, ook van den

Zien rang (W. Lingbeek) in het Fransch, Engelsch en Hoogduitsch geëxamineerd en toegelaten. (G. Cl.)

Groningen, 12 Oct. De afdeeling der vereeniging van het *Metalen Kruis*, voormalige flankeurs, Groninger en Franeker studenten, in 1830 vrijwillig uitgetrokken ter verdediging des vaderlands, hield Woensdag 11, den 10 dezer, hare eerste bijeenkomst. Ofschoon de opkomst der leden niet zeer groot was, bleek toch uit den geest der uit verschillende oorden dezer provincie aanwezigen, dat de vriendschap tusschen de oud-flankeurs nog geenszins was uitgedoofd, daar dezelve zich kenschetste door waren en ongekunstelden kameraden-toon, die, door scherts en ernst afgewisseld, hoogst aangenaam voor allen tot laat in den nacht voortduurde. Door het bestuur werd verslag gedaan van de aanleiding tot de oprigting dezer afdeeling, en verder van ingekomene stukken enz.; het getal der nog in leven zijnde leden der compagnie bleek te zijn 112 personen, zoodat er sedert de oprigting der compagnie, welke juist voor een vierde eeuw heeft plaats gehad, slechts een verlies van negentien te betreuren is. — De feestelijke disch prijkte met de door Z. M. Willem III in 1851 geschonkene statuette van wijlen hunningen beminden Veldmaarschalk, ingevolge destijds uitgedrukt verlangen van den Doorluchtigen Schenker, waardoor de herinnering aan Hds. daarbij gezonden vereerenden brief en daarin vervatte belangstellende deelneming aan deze vereeniging weder werden opgewekt en verlevendigd. (P. G. C.)

Blijkens eene opgave van den Nederlandschen vice-consul te Christiania zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1855 regstreks uit Nederland aangekomen 2 Nederlandsche schepen (1 van Purmerend en 1 van Amsterdam) en 2 vreemde schepen, beide van Amsterdam. Van daar is 1 Nederlandsch schip naar Purmerend vertrokken.

Te Osterrisoer zijn gedurende de eerste zes maanden van dit jaar regstreks uit Nederland aangekomen 51 Nederlandsche schepen, alle in ballast, te weten: 11 van Harlingen, 7 van Zwolle, 21 van Delfzijl, 5 van Edam, 1 van Dordrecht, 2 van Zolkamp, 1 van Termunterzijl, 1 van Amsterdam, 1 van de Lemmer, 1 van Groningen. Daarenboven kwamen 2 vreemde schepen, gedeeltelijk geladen, van Purmerend.

Van genoemde haven naar Nederland vertrokken 52 Nederlandsche schepen alle met hout, en wel: met bestemming naar Holland 13, naar Harlingen 9, naar Zwolle 7, naar Delfzijl 12, naar Edam 5, naar Alkmaar 1, naar Groningen 5; terwijl 4 vreemde schepen van daar met hout naar Holland vertrokken.

Vier Nederlandsche schepen (waarvan 3 in ballast en 1 geladen) kwamen te Osterrisoer uit vreemde havens aan, waarvan: 2 uit Ostende, 1 uit Dantzig en 1 uit Yarmouth; drie van dezelve vertrokken naar vreemde havens, te weten: 2 naar Brugge met hout en 1 naar Antwerpen met lijnzaad.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 14 October 1855.

Jacques Eliazar Andries, 30 j., met Henrietta Benjamins 19 j. — Jhr. Ernestus Ludovicus Augustus Graves van der Smissen, 31 j., met Adeline Ball Hughes, 22 j. — Hermanus Petrus Kok, 24 j., met Margaretha Alink, 23 j. — Volker Cornelia Zijlstra, 39 j., met Geertruij Pflint, 51 j., wed. van Julius Willem Hermanus Teendijk. — Jacob Klemann, 28 j., met Christina Wilhelmina Schröder, 20 j. — Joannes Baptista Lommaert, 26 j., met Jansje Ouwerschuur, 23 j. — Christiaan Gijzen, zich noemende Stoker, 50 j., wedr. van Lena Trub. — met Willemina van der Kam, 35 j. — Gosling van der Veen, 26 j., met Pieterella Maria de Mes, 22 j. — Johannes Karel Wagenaar, 24 j., met Dina Philippina Coenen, 28 j. — Adam Spel, 24 j., met Geertruij Snel, 26 j. — Johannes Franciscus Engels, 21 j., met Catharina Geertruida Helena Buijneveldt, 19 j. — Henricus Hennink, 34 j., met Maria Sara Raparon 31 j.

Aanbestedingen.

Op 18 Oct. ten 11 ure te Amersfoort in het Huis van Arrest. De voeding en verpleging der gevangenen gedurende het jaar 1856.

Op 18 Oct. ten 12 ure. Door den Minister van Marine, aan deszelfs Departement; 2,500 kan jenever met accijns; 5,700 kan jenever zonder accijns; 1,500 pond kofij; 1,200 id. suiker; en 6,000 id. witte zeep.

Op 22 Oct. te Zierikzee in het Huis van Arrest: de voeding en het onderhoud der gevangenen.

Op 24 Oct. ten 11 ure te Gorinchem in de Hooiwagen; De gewone hoeveelheid rijsmiddelen, bestaande in: rijshout, latten en palen, op de Dief-, Meer-, Zuider- en Noorder-Lingendijken, mitsgaders den Walpherschendijk, het aanbrengen van een rieten en rijzen beslag aan den Zuider-Lingendijk.

Op 24 Oct. ten 12 ure te Alkmaar in de Regenten-kamer der gevangenen: de geheele verpleging en verzorging der gevangenen gedurende het jaar 1856.

Op 24 Oct. ten 1 ure te Goes op het Raadhuis: het onderhoud der gevangenen.

Op 25 Oct. te Leeuwarden ten Burele van den garnizoens-kommandant. Zes last rijn tarwe, wegende minstens 77 pond het mud; een last en twintig mudden inlandsche rogge, wegende minstens 72 ponden het mud.

Op 26 Oct. ten 12 ure te 's Hertogenbosch aan het Provinciaal Bestuur; Het herstellen der in het voorjaar van 1855, door den ijsgang en het hooge opperwater ontstane winterschaden aan de kribben gelegen in de rivier de Maas, aan, tegenover en beneden den Alphen-schen Middelwaard, en aan die in het zoogenaamde Wellsche rek, onder de gemeente Well en Hedikhuisen.

Op 15 Oct. is aan het Provinciaal Gouvernement van Zuid-Holland de levering van 4000 mud steenkolen

voor de dienst van den stoomwatermolen aan den Arkelschen dam, gedurende den jare 1855, aangenomen door den heer T. J. Smits Jz. te Dordrecht; voor f 0.94 1/4 het mud.

Verscheidenheden.

De bekende natuuronderzoekers, de drie gebroeders *Schlaginweit*, bevinden zich thans in Indie, alwaar zij, met toestemming van de Oostindische compagnie, gedurende drie à vier jaren voor rekening van het Engelsche gouvernement, de reuzenketen van het Himalaya-gebergte, in betrekking tot de geologie, de meteorologie en het aardmagnetismus, zullen onderzoeken. Omtrent hunne reis wordt uit Gotha door Perthes' Geographische Anstalt het volgende berigt: Nadat zij in den zomer des vorigen jaars te Londen op de vrijgevigste wijze met wetenschappelijke werktuigen van allerlei soort waren uitgerust, verlieten de drie broeders Engeland den 20 September, en kwamen, over Suez, reeds den 26 October te Bombay aan. Na een verblijf van eenige weken, stegen zij van daar langs twee verschillende wegen, over de keten van Ghais, om elkander te Madras weder te ontmoeten en van daar naar Calcutta te gaan, waar zij in 't begin van Maart 11. aankwamen. Hun plan was om van daar eerst naar Nipal te gaan, ten einde de schier geheel onbekende bergen van dit uitgestrekte der Himalaya-landen te onderzoeken. Tot hun leedwezen echter ontvingen zij berigt uit Patna van den majoor Ramsay, dat het, niettegenstaande alle aangewende pogingen, niet mogelijk was geweest van den regent te Nipal verlof voor de reizigers te verkrijgen dat gebied ongestoord door te trekken. Zij waren dus genoodzaakt zich in de eerste plaats naar het Britsch gebied der Himalaya-keten te begeven. Zij verlieten Calcutta den 25 Maart. Herman *Schlaginweit* nam den weg over Dadschilling, ten einde het Sikkim-gebergte te onderzoeken, terwijl Adolf en Robert hunne richting noordwestelijk namen, over Benares, Allahabad en Futchhuth gingen en reeds in de helft van April te Nainy Tal, in Kumaon, aankwamen, uit welke plaats zij een brief, gedagteekend van den 27 Mei, aan den luit.-kolonel Sykes medegaven, waaraan dit berigt ontleend is. Adolf en Robert hadden reeds, tot op eene hoogte van 8700 voet, talrijke waarnemingen gedaan, en stonden op het punt hunne reis noordwaarts te vervolgen over Almora naar Milum, aan de oostzijde der Nanda Dewi groep. Van daar zouden zij tot Tibet gaan, dan westwaarts en dan nog in den loop van dit jaar de hoofdketen der Himalaya en tweeden male overtrekken, om op den zuidelijken afhang den winter door te brengen. (U. Ct.)

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Holl. Schouwv., Dingsdag, 16 October 6 1/4 ure. VICARIS VAN WAKEFIELD, Tooneelspel in vijf bedrijven. DE HERTOGIN EN DE MARKIES of de TWEE GEBOGCHULDEN, vaudeville in een bedrijf.

Correspondentie.

De brief, geteekend *Uw geabonneerde*, komt ons ter plaatsing ongeschikt voor.

Advertentien.

J. HEYNEN,
GEZIGT- EN WERKTUIGKUNDIGE,
en
HOFLEVERANCIER,

zal op Maandag den 15den dezer, te Leiden, in het Hôtel de Zon, van den heer OBERTHUR op de Bredestraat, voor eenige dagen te spreken en te ontbieden zijn, met hetzelfde doel, hetwelk sedert vele jaren algemeen bekend is. Hij zal alle mogelijke zorg voor het behoud des gezichts, zoowel voor de jonge lieden, als voor de ouden van dagen, door goede raadgeving aanwenden en het gebruik der Brillen niet aanbevelen, dan alleen bij wezentlijke behoefte, bij verzwakking van het edelste zintuig. In dat geval wordt het te laat beseft, dat het ondoelmatig gebruik van schadelijke Brillen, ongelukkige gevolgen heeft, en velen van die ongelukkigen zoeken vergeefsche hulp in den vreemde. Velen hebben ook de gewoonte, bij de minste verandering in het gezigt, dadelijk hulp te zoeken bij een Opticus, in plaats van bij een Medicus, en daarzulke gebreken, volgens veeljarige ondervinding, meest door inwendige ongesteldheden voortkomen, die soms van korten duur zijn, zoo is het gebruik van brillen daarvoor niet anders dan nadeelig. Bovengemelde beschouwt het als een broederlijken pligt, goeden raad en hulp te verleen aan hen, die ze noodig hebben. Met dit doel heeft hij dan ook reeds vele jaren de oudelieden in de gestichten bezocht, en de in gebruik zijnde schadelijke brillen, kosteloos, verruild voor doelmatige. Hij zal ook hiermede voortgaan en hunne oude levensdagen nog zooveel mogelijk veraangenamen. (19)

Per Telegraaf.

Men heeft thans nader berigt van de scheepsmagt der bondgenooten, welke naar Odessa was gestevend. Vorst Gortschakoff meldt:

« Den 14 heeft de vijandelijke vloot de reede van ODESSA verlaten, en op drie mijlen afstands van KINBURN het anker laten vallen. »

Daaruit blijkt dus, dat de berigtgevers die Odessa niet als hoofddoel der onderneming aanwezen, juist onderrigt waren. Kinburn ligt niet ver van Odessa aan de Zwarte zee, en wel benedenzijds de monding van den Dnieper, waarvan Ockzakow (volgens sommigen mede bedreigd) de sleutel bovenwaarts is.

Terwijl in de beweging der bondgenooten ter zee verandering is gekomen, heeft er ook eene plaats gegrepen te lande, in de Krim. Zoo men weet, was het operatie-leger in de vallei van de Opper-Belbeck voortgerukt; men was daar een treffen te wachten, en wel, zoo het scheen, met het oogmerk om Aitodor te bemagtigen, eene onderneming die onvermijdelijk werd geoordeeld, wilde eenige verdere poging van de bondgenooten ter regterzijde van de Belbeck slagen. Doch twee hinderpalen konden zich opdoen: 1o de groote moeilijkheden van den grond, door bergpassen en diepe wateren thans doorsneden; 2o eene beweging der Russen. Generaal Gortschakoff had bevel gekregen om zijne troepen zoo veel mogelijk, na de jongste gebeurtenissen, te laten uitrusten, doch wanneer hij 't oogenblik geschikt oordeelde, weder te velde te trekken. Dit laatste blijkt geschied te zijn. Immers meldt de Russische bevelhebber van den 13 des ochtends:

« De vijand heeft de vallei van de Opper-Belbeck verlaten en is terug getrokken op de helling tusschen die vallei en de vallei van Baïdar. Die terugtocht is waarschijnlijk het gevolg van onze beweging naar LAVIR (?) en ALBAT. »

In hoeverre nu eene gewichtige ontmoeting tusschen de beide legers op handen is, staat te bezien.

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 15 October 1855

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 5/8	3/4	11/16
Dito dito 1844.	3	75 1/4	—	—
Dito dito 1844.	4	93 5/8	13/16	5/8
O. I. L. 1844 . . .	4	—	—	—
Amort. Synd. . . .	3 1/2	89	—	—
Hand.-maats. . . .	4 1/2	124	—	—
BELGIE. certific.				
bij Rothschild. . .	2 1/2	—	—	—
RUSL. Bij Hope				
1798 en 1816 . . .	5	101	3/8	3/8
Dito 1828—1829 . .	5	100 1/2	—	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	56 5/8	3/4	—
Neg. 1831—1833. . .	5	81 1/2	—	—
Hope en Co. 1840. .	4	74 5/8	—	—
Stieglitz.	4	—	—	—
dito 1854.	5	80 3/8	1/2	—
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	86 1/2	—	—
POLEN. Certific. . .	4	68 1/2	—	—
Aand. Lot. fl. 500. .		142 1/2	—	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	19 3/16	—	—
Buitent.	3	37 7/8	15/16	—
Binnenl. 6m. . . .	3	31 13/16	15/16	15/16
Cert. Coup.		4 1/16	—	—
Amortisable. . . .		5	—	—
PORTUG. Lond. . .	3	39 11/16	13/16	3/4
OOSTER. Metal. . .				
1816—1852. . . .	5	63 1/8	5/16	—
Dito 1849—1854. .	5	73 3/4	7/8	7/8
Dito Zilv. Nation. .	5	67 1/4	1/2	1/4
Dito 1847—1852. .	2 1/2	32	1/8	—
PRUIS. Lot. 1854. .	3 1/2	194 3/4	—	—
BRAZ. Lond. 1854. .	5	98 1/4	3/8	—
PERU "	4 1/2	71 1/2	—	—
MEXICO "	3	20 5/8	3/4	3/4
GREN. "	2 3/4	17 3/4	7/8	—
Uitgestelde. . . .		6 11/16	—	—
EQUAD. Lond. . . .		—	—	—
VENEZ. "	4	26 1/2	—	—
Uitgestelde. . . .	1 1/2	—	—	—

Vaste beurs; Mexicaansche zeer willig. — Disconto 3 1/2.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid. . . . 3 pCt. 88 1/8 à 88 1/4
Spanje. 1 1/4 " 19 1/4 à 19 3/8
Mexico 3 " 21 5/8 à 21 7/8

PARIJS, heden.

Fransche certific. . . . 4 1/2 pCt. fr. —
Spanje 3 " 65 tot 20

WEENEN, heden.

Metaallic 5 pCt. 745/8
Nationaal 5 " 78 à 78 1/2
Wissel London 10,58
Zilver —

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.